

NASLOV—ADDRESS:
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio.
Telephone: HENDERSON 2912

PRISPEVATE KAJ
ZA JUGOSLOVANSKI
RELIFNI SKLAD

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota

je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
pora organizacija v
Ameriki

Posluje že 48. leto

GESLO KSKJ. JE:
"Vse za vero, dom in
narod!"

Entered as Second Class Matter December 12th, 1922, at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. As cited for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 2nd, 1917. Authorized on May 22nd, 1917.

NO. 16 — ŠTEV. 16

CLEVELAND, O., 23. APRILA (APRIL), 1941

VOLUME XXVII. — LETO XXVII.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA PROŠNJA ZA POMOČ TRPEČIM V STARÍ DOMOVINI

Članstvu K. S. K. J. je znano, da je bila naša stara domovina proti njeni lastni volji potegnjena v sedanjo evropsko vojno.

Jugoslavija ni želela vojne. Z njenimi sosedji in ostalimi svetom je hotela živeti v miru in prijateljskih odnosa. Storila je vse, kar je bilo v njeni moći, da ohrani samostojnost in svobodo. Ostati je hotela popoloma nevtralna nedotaknjena. Prišle pa so od njenih sovražnikov zahteve, katerim ugoditi ni mogla. In ker se ni hotela ukloniti zahtevam krvoločnih diktatorjev, je bila napadena in potegnjena v vojni vrtinec. Tuje gospodari danes na naši rodni zemlji. Tujeva roka ropa, uničuje, ubija in trpiči naš narod.

Trpeči narod pričakuje in prosi pomoči. Odškod pa naj ta pomoč pride, če ne ravno od nas ameriških Slovencev oziroma Jugoslovjanov.

Zato apeliram na vsakega člana in članico naše Jednote, kakor tudi na vse prijatelje našega, v staro domovino trpečega naroda, da po svoji moći priskočijo na pomoč in narodu pomagajo.

Bratje in sestre! Pričnite z nabiranjem prispevkov takoj! Ne odlašajte! Narod trpi, pomoč je nujno potrebna!

Vse nabrane prispevke naj se pošlje na glavni urad Jednote. Prejemki bodo od strani Jednote uradno potrjeni in v Glasilu objavljeni.

Za glavni urad K. S. K. Jednote:
Josip Zalar, glavni tajnik.

VOJNA TRAJALA SAMO 12 DNI

AMERIKA ZASTOPA JUGOSLAVIJU

Vojna z Jugoslavijo je trajala samo 12 dni, v kateri so se Nemci posluževali velikega števila tankov, posebno pa strmo-glavev, ki so neprestano napadali jugoslovansko armo in razbijali ceste in železnic. Ti napadi so bili tako siloviti, da je bila odporna sila jugoslovanske armade zlomljena in ji ni preostalo drugega kot potati se.

Rim. — Benito Mussolini je imenoval Paolo Cortzze za novega poslanika v Zagrebu. Dozdaj je bil pri poslanstvu v Tokyu.

Nemške manifestacije v Mariboru

Berlin, Nemčija.—Kakor je bilo že poročeno, ste bili obe slovenski pokrajini, Kranjska in Štajerska, priključeni nemškemu rajhu kot njega sestavni del. Pri tem Nemci povdaranjo, da tukaj itak prevladuje nemška kultura, ko ste bili pokrajini svoječasno del Avstro-Ogrske. Istočasno se poroča, da so v Mariboru priredili Nemci, katerim, da se je pridružilo tudi dosti Slovencov, pozdravne manifestacije "osvobojevalni" nemški armadi, ki je zasedla mesto, novi nemški civilni governer pa se je prebivalstvu zahvalil, ko je skozi vsa ta leta ostala zvesto nemštvu, ter povdari, da je to na grajenju "z vrnitvijo v rajh."

ITALIJA IZGUBILA ŽE 283, 155 VOJAKOV

London.—Komaj deset mesecev je, kar je šla Italija v vojno. Med tem časom je pa izgubila že 283,155 vojakov in sicer ubitih, ranjenih in ujetih. V Libiji je izgubila 140,000 vojakov, v Somali zemlji 31,000, v Albaniji 2,000 in 20,000 v Etiopiji. Anglija je izgubila v istem času 2,966 vojakov, vsteti ubiti, ranjeni in ujeti.

Tajniki in tajnice, bodite točni pri odpošiljanju asesmenta na glavni urad.

Jugoslovanska vojska kapitulirala Jeruzalem bo sedež jugoslovanske vlade

NEMČIJA PRZNALA "NE- ODVISNO" HRVATSKO DRŽAVO

Dne 15. aprila je Adolf Hitler uradno priznal neodvisnost hrvatske države v svoji brzjavki dr. Ante Paveliću. Hitler je brzjavno sporočil svoje priznanje na obvestilo dr. Paveliča in generala Sladko Kvaternika, da je bila razglašena neodvisna hrvatska država.

Hitlerjeva brzjavka se glasi:

"Zahvaljujem se Vam in generalu Kvaterniku za brzjavke, s katerimi ste me obvestili o razglasitvi neodvisnosti Hrvatske države v soglasju z željami hrvatskega naroda in sti prosili, da Nemčija prizna neodvisnost Hrvatske.

"V posebno veselje in zadovoljstvo mi je v tej urki, v kateri je hrvatski narod vsled zmagovalnega pohoda armad osišči hrvatski narod dobil svojo dolgo zaželeno neodvisnost, je mogoče priznati neodvisnost hrvatske države v imenu Nemčije.

"Nemški vladi bo zelo ljubo svobodno izmenjati mnenje s hrvatsko narodno vlado glede meja nove države.

"Pošiljam Vam najiskrenje čestitke in bodočnosti hrvatskega naroda.

Mussolini je sledil Hitlerjevu zgledu in je priznal novo neodvisno hrvatsko državo.

Italijansko poročilo pravi, da je dr. Ante Pavelić, načelnik hrvatske narodne vlade prosil Mussolinija za priznanje ter rekel, da bodo meje nove države določene v sporazumu z državami osišča.

Mussolini je v osebni poslani priznal Hrvatsko z naslednjo brzjavko:

"Prejem sem Vašo brzjavko, s katero ste me v soglasju z željijo hrvatskega naroda obvestili o razglasu hrvatske neodvisne države in prosili priznanje neodvisnosti Hrvatske od strani fašistične Italije.

"Z velikim zadovoljstvom po-

zdravljam novo Hrvatsko, ki je dosegla že dolgo zaželeno svobodo. Države osišča so sedaj razbile umetno sestavljeno Jugoslavijo.

"Veseli me Vas obvestiti, da fašistična vlada priznava neodvisno hrvatsko državo in da italijanska vlada želi doseči s hrvatsko narodno vlado sporazum glede meja nove države, kateri italijanski narod želi vso srečo."

—

RAZKOSANJE JUGOSLAVIE Spodnji Štajer bo upravljal na- zajski glavar. Kranjska bo dodeljena Koroški

Iz Berlina se poroča, da usoda, ki bo zadeba Jugoslavijo zdaj, ko je vsa podjarmljena in se je že podala Nemčiji, bo podobna usodi Poljske. Tudi tam se ni sklenilo nobeno premirje in kakor tamkaj, se bodo tukaj Jugoslavijo razkosalo na male dele. Kako se bo ta razdelitev izvršila, še ni natanko določeno, toda začetek je že storjen. Kot se je 16. aprila doznao in objavilo, je za ozemlje spodnje Štajerske že določen nazijski glavar, namreč neki dr. S. Ueberreither, dočim se je Kranjska dodelila dosedanjemu glavarju Koroske, dr. F. Kutschera.

Glede ostalega ozemlja je gotovo le toliko, da dobe Hrvati svojo "neodvisno" državo, katero jim je Hitler že priznal in katera bo igrala nekako tako žalostno vlogo kakor Slovaška, namreč, da bodo morali Hrvati popolnoma neodvisno delati, kakor jih bodo ukazovali nazijsi. Meje te države še niso določene; Hrvati bi baje radi tudi Dalmacijo, toda po tej gledajo tudi Italijani in jo bodo najbrž dobili. Govori se, da bo znova upostavljen tudi bivša Črna gora, kar pa ni potrjeno.

Ali bo srbska država še ostala, je enako dvomljivo. Intudi, ako jo bodo nazijsi pestili pri življenju — pod svojo kontrolo, seveda — jo bodo do skrajnosti okrnili. Gornji del,

Nemci trdijo, da sedaj ni nobene prave vlade v Jugoslaviji, vsled česar je bila kapitulacija sporazumljena s srbskimi vojaškimi oblastmi.

KRALJ PETER II. DOSPEL V JERUZALEM

London, 21. aprila. Da ne bi bila tudi jugoslovanska vlada od nemške armade zajeta, je kralj Peter II. s svojim kabinetom danes z letalom dospel v Jeruzalem, kjer bo v bodoče se dež legalne jugoslovanske vlade. Z njim vred je tudi premier general Dušan Simović. Med potjo je bil njih letalo napadenje in je bil eden izmed ministrov ubit (ime je neznan). Kralj je takoj po prihodu na cilj po radio govoril, da se bo Jugoslavija borila še do končne zmage.

IZJAVA JUGOSLOVANSKEGA POSLANIKA DR. FOTIĆA

Washington, D. C., 18. aprila. — Z ozirom na vesti o kapitulaciji jugoslovanske vojske mi nalaga moja dolžnost izjaviti, da sem preprisan, da bosta jugoslovanski kralj in vlada nadaljevala boj proti tiranu, ki hoče uničiti vse, kar je vsakemu od nas najsvetejše. Oni bodo ostali zvesti idealom svobode in neodvisnosti ter se bodo borili z vsemi sredstvi in če potrebno tudi izven naše domovine.

Zadnja dva tedna sta samo prva stopnja sodelovanja Jugoslavije v skupni borbi demokratskih dežel za načela civilizacije. V tej začetni stopnji bo mesto naroda, ki bi sodeloval pri gradnji "novega reda," našel sovražnik samo razrušene kraje in narod, ki bo na vsakem koraku pokazal svojo mržnjo in sovraštvo tlačitelju.

Jugoslovani so v tej prvi stopnji draga plačali obrambo svoje časti in neodvisnosti, toda osišča je še huje plačalo svoj kruti in neizzvani napad. Jugoslovanska vlada in narod bosta z neomajano odločnostjo nadaljevala boj do končne zmage ob strani Anglije, bratske Grčije ter vseh drugih zaveznikov ter ob pričakovanju moralne in materialne podpore velike ameriške demokracije.

KONSTANTIN FOTIĆ,
kraljevski poslanik.

SLOVENESKE ORGANIZACIJE ZA ODPOMOČ JUGOSLAVIJI

Na pobudo Ameriške Bratske Zveze so se sestali 19. aprila zastopniki in zastopnici slovenskih bratskih zvez in jednot ter kulturnih organizacij. Zborovali so v uradu SNPJ v Chicagu in kot poroča Mr. Janko N. Rogelj, predsednik ABZ, je šel program zelo gladko izpod rok. Navzoč je premjalja samo ena misel: pomagati domovini v tej največji preizkušnji.

Na sestanek so poslale sledeče naše organizacije svoje zastopnike: Ameriška bratska zveza, Kranjsko slovenska katoliška jednota, Slovenska narodna podpora jednota, Slovenska ženska zveza, Slovenska svobodomislna podpora zveza, podpora zveza Sloga, Zapadna slovenska zveza. Slovenska dobrodelna zveza je poslala na konferenco pismo, v katerem izraža voljo sodelovanja za odpomoč Jugoslaviji. K tej akciji se bo skušalo pritegniti še druge slovenske organizacije, kar jih obstaja v Zed. državah.

Začasni predsednik na zborovanju je bil Joseph Zalar. Zborovalci so sklenili, da se slovenske organizacije zedinijo za skupno akcijo, si izvolijo odbor in nato stopijo v dogovor s hrvatskimi in srbskimi organizacijami. Vsaka akcija se bo vrnila pod okriljem ameriškega Rdečega križa.

Navzoči so si izvolili sledeči odbor: predsednik Vincent Cainkar, podpredsednik Mrs. Josephine Erjavec, tajnik Joseph Zalar, Leo Jurjevec blagajnik, William Russ predsednik nadzornega odbora, John Gornik in John Ermenc nadzornika. Za direktorija publikacije je bil izvoljen Janko N. Rogelj.

Navzoči so pooblastili Mr. Roglja, da gre v soboto v Pittsburgh, kjer se bo vrnila konferenca hrvatskih organizacij. Aperiiral se bo na hrvatske in srbske organizacije, naj izvolijo svoje odbore, a iz vseh teh odborov naj bi se izvolil centralni odbor, ki bo posredoval med ameriškim Rdečim križem in jugoslovanskimi organizacijami oziroma jugoslovanskim narodom v Zed. državah.

To je prvi korak, ki bo dovedel do tega, da bo imela akcija za odpomoč Jugoslaviji gotovo popoln uspeh. Akcija se bo razširila na naš narod po vseh Zed. državah in Kanadi. Le s sistematičnim organiziranjem se more računati na uspeh in kot je videti, nam je uspeh zagotovljen. Prosimo narod, naj paži na bodoča ponjasnila v tem smislu, ki bodo prišla od tega odbora, da se bo tako vrnilo vse po zasnovanem načrtu.

Ameriškim Slovencem

Izjava Jugoslovanskega pomočnega odbora, organiziranega v Chicagu 19. aprila 1941

Zastopniki Ameriške bratske zveze, Jugoslovanske podporne zveze Sloge, Kranjsko-slovenske katoliške jednote, Slovenske narodne podporne jednote, Slovenske svobodomislnne podporne zveze, Zapadne slovenske zveze in Slovenske ženske zveze, predstavljajoči 147,235 Slovencev v Združenih državah in Kanadi, ki so člani omenjenih organizacij, in zbrani v Chicagu dne 19. aprila, 1941 se globoko zavedamo velike katastrofe, morda največje v zgodovini Jugoslovjanov, katera je pred kratkim zadeva Jugoslavijo, našo staro domovino, kakor tudi položaj, v katerem se danes nahajajo tamkaj naši krvni bratje.

Krat totalitarni sovražnik, ki je sovražnik demokracije po vsem svetu, je z gorostasco silo jekla in ognja vdrl v naše rojstne kraje, pomandral nešteto tamkajšnjih mest in vasi, uničil na tisoče nedolžnih ljudi in razbil državo naših bratov, Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki niso hoteli nikomur nič slabega in ki niso nicesar tako želeli kot miru s svojimi sosedji.

Mi bi bili nevredni svobode in zaščite, ki jo uživamo v demokratični Ameriki, nevredni bi bili naziva civiliziranih ljudi in še manj bi bili vredni, da se prištevamo slovenski narodnosti ali sploh, da nam je kaj za kakšno načelo pravčnosti in človeško dostojanstvo — ce ne bi, zgrožen nad velehudodelstvom, izvršenim z nepopisnim cinizmom nad Jugoslavijo, najgorčenje je obosodili tega barbarstva nacijske Nemčije in ako ne bi na drugi strani privrele iz dna naših src najgorkejše simpatije do naše poteptane in ponižane stare domovine.

Toda mi se zavedamo, da samo ogorčenje in same simpatije ne zadostujejo. Naša staro domovino potrebuje v tem momentu in bližini bodočnosti veliko več — in ameriški Slovenci ji moramo dati kolikor nam je mogoče dati po naših skromnih močeh in v razmerah, v katerih živimo.

Ne glede na to, kaj mislimo in delamo v svojih ožjih krogih, kaj so naši življenjski cilji in dolžnosti v zvezi z našimi vsakdanjimi aktivnostmi — mi, zastopniki imenovanih organizacij, smo danes edini in nesporni glede enega smotra in to smoter je MORALNA IN MATERIALNA POMOČ našim bratom v starej domovini; mi smo v tem edini in nesporni, kakor so naši bratje tamkaj danes edini in nesporni v — trpljenju in poniranju.

Naša vera v demokracijo je živa in neomajana. Ta naša vera nam podpira neomajano upanje, da bo današnja svetovna kriza končana z zmago demokracije. Mi trdno upamo, da bo Velika Britanija s svojimi zavezniki vred stala na braniku demokracije do konca in da bodo z njo vred stale in ji pomagale naše Združene države do konca, dokler ne bo demokracija slavila svoje zmage. Mi trdno upamo, da bodo štiri svobode, ki jih je postavil naš predsednik

(Nadaljevanje iz 1. strani).

čemu miru in socialnemu redu sveta in da v okviru tega miru in reda najdejo pravo svobodo in demokracijo tudi Slovenci, Hrvati in Srbi v starem kraju, kjer koli danes ječijo pod jarom totalitarnega tiranstva.

V tem smislu in na direktivo izvršnih odborov naših podpornih organizacij smo se tega dne zbrali, da položimo čvrst temelj pomožni akciji za najbednejše v Jugoslaviji v trdnom upanju, da ta naša akcija doseže svoj namen, da doseže naše najpotrenejše rojake v starem kraju brez razlike, kaj so in kdo so, da jih doseže brez ovir in diskriminacij takoj ali čim prej bo to fizično mogoče.

Namen našega današnjega enotnega nastopa je:

Da ustanovimo orednji odbor, ki naj v imenu in pod kontrolo naših podpornih organizacij vodi pomožno akcijo med ameriškimi Slovenci za našo staro domovino; ta odbor naj bo vez med našimi organizacijami in ameriškim Rdečim križem ali katero koli oblastjo Združenih držav, s katero bodo naše zvezne potrebne; ta odbor lahko sodeluje tudi z enakima odboroma bratov Hrvatov in Srbov, tako da bodo vse jugoslovanske našnosti solidarne v tem oziru.

Da bō ta odbor prejemal denarne prispevke, nabrane pod kontrolo naših organizacij in jih točno izkazal v glasilih imenovanih organizacij ter vestno upravljal pomožni sklad v mehjaz zakonitih stroškov ter odpisil vse za relif na določeno mesto;

Da bo ta odbor dajal račune svojim organizacijam in vodil publicitet v glasilih organizacij in ostalih slovenskih listih, ki naj bodo obenem glasila jugoslovanske pomožne akcije.

Da se bo ta odbor strogo krečel v mehjaz svoje humanitarne naloge in pazil, da ga nihče ne izkoristi v kakšne politične ali druge namene; sploh, da stori vse, kar mu nalože naše podporne organizacije, katerim bo odgovoren.

Apeliramo na Slovence po vsej Ameriki, naj podprejo Jugoslovanski pomožni odbor in prispevajo vsak po svoji moči v naš skupni pomožni sklad za nesrečnike v naši staro domovini!

Apeliramo na vse slovenski tisk v Ameriki, naj agitira za našo pomožno akcijo, da bo čim bolj uspešna!

Apeliramo na naš tisk, naj vžiga našim rojakom v Ameriki vero v demokracijo in naj brez pardona pobija barbarški fašizem, nacizem in diktatorizem vsake vrste, ki je največji sovražnik demokracije, socialne pravičnosti, človeškega napredka in človeškega dostopanja!

Naš tisk v staro domovini mora zdaj molčati—zato naj bo naš tisk v slobodni Ameriki zdaj toliko bolj glasan!

Zivela edinost ameriških Jugoslovanov! Zivela bodočnost svobodnih jugoslovenskih ljudstev!

JANKO N. ROGELJ in ANTON ZBAŠNIK za Ameriško bratstvo zvezo.
JOHN ERMENC in ANTON E. GANONI za Jugoslovensko podporno zvezo Sloga.
JOSEPH ZALAR in FRANK GOSPODARIC za Kranjsko-slovensko katoliško jednoto.
VINCENT CAINKAR in IVAN MOLEK za Slovensko narodno podporno jednoto.
WILLIAM RUS in FRANK PUCELJ za Slovensko svobodnozemsko podporno zvezo.
LEO JURJEVEC in MIKE POPOVIČ za Zapadno slovensko zvezo.
JOSEPHINE ERJAVEC in MARY TOMAZIN za Slovensko žensko zvezo.

DRUŠVENA NAZNANILA

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 59, Eveleth, Min.

Članica društva umrla

Naznanjam žalostno vest, da je nemila smrt pobrala iz naše sredine našo članico Mrs. Katarino Fritz, rojena Staudohar, v starosti 60 let. Vzrok smrti je bil mrtvoud in je po dolgoraj bolezni mirno v Gospodu zaspala dne 30. marca.

Pokojnica je bila doma iz Predgrada pri Starem trgu na Dolenjskem, po domače Anzleval in je prišla iz stare domovine leta 1900. Bila je vrla katoška žena in priljubljena v vsej okolici, to se je tudi izkazalo na dan njenega pogreba.

Za njo žalujejo: soprog Anton, hčere Mary, Katherine, Julia in Frances, vse na Evelethu in brat Jakob ter George Staudohar v Chicagu.

V imenu našega društva izražam prizadetim globoko sožalje, pokojnica pa naj počiva v miru božjem in lahka ji ameriška gruda! Za zopetno svidejne gori nad zvezdami!

John Habyan, tajnik.

Društvo sv. Janeza Evangelista, št. 65, Milwaukee, Wis.

Ker se bo dne 3. in 4. maja v Tivoli dvorani vršila konvercija neke unije, zaradi tega naše redne seje za maj ne moremo dne 4. maja v tej dvorani obdržati; zato je bilo sklenjeno, da bomo zborovali v naših navadnih prostorih v torek, 6. maja večer ob 7:30. Zato prosim naše članstvo, da naj to premembo vpošteva in pride na sejo dne 6. maja, potem prihodnji mesec (junija) pa imamo sejo kakor navadno na prvo nedeljo.

Dalje prosim vse one naše člane in članice, ki ste že opravili svojo letošnjo velikonočno dolžnost, da oddajte spovedne listke podpisanimu tajniku našega društva, oni pa, ki te dol-

one knjige za prodavati, da je uzmete, jer imamo veliko izdatka; nešto moramo poraditi u tome oziru. Ja budem sve dobro upisan u "Zlatu" knjigu, koji se protivite prodati samo jednu knjigu za dobrobit društva; v prošlih šest godina nismo još ništa sličnog imali, a nada ste mrtvi kada je nam šta treba za društvo.

Citali ste, da naša kampanja će se početi na 1. maja; opet budu lijepe nagrade za agilne agitatorje; priljubi čedim imati posjetiti dojdencu konvenciju kao častni gostje godine 1942 v Chicagu. Onda požurite se!

Dalje molim vse članove, kjer još nisu obavili svoje uskrne dužnosti, da istu izvršite do 8. junija in meni predstave cedulje.

Naše susedske društvo sv. Barbare broj 92 bude imalo svoj banket v proslavo svoje 35-godišnjice v našoj crkvenoj dvorani v Millvale na večer 27. aprila. Na ovu proslavu bili imi smo pozvani. Koji bi hotel tiket za banket, neka se navrne k meni. Ako si posudimo, bude nam se vrnilo.

Sa pozdravom,
Matt Brozenić, tajnik.

Društvo Marija Pomoč Kristjanov, št. 165, West Allis, Wis.

Cenjene mi sošestre: Prosim vas, da bi se prihodnje seje zo-pet udeležile v tako lepem številu kakor zadnje. Po seji smo imeli "Surprise party" za našo članico Josephine Imperl in smo ji pri tej priložnosti tudi zapele znano primoerno pesem "Happy Birthday to You!" Želimo ji še mnogo let v zadovoljstvu in zdravju.

Drage mi članice! Znano je jevam gotovo, da se s 1. majem t. l. prične jubilejna kampanja mladinskega oddelka; zato vas prosim, da se vse skupaj potrudimo, da po naših najboljših močeh pomnožimo število članstva z novimi mladimi. Jednotarji in Jednotaricami, da dosežemo predpisano kvoto, ko bo kampanja zaključena.

K skepu še opozarjam one, ki dosedaj še niste plačale posebne doklade 50 centov v društveno blagajno, da to storite tekoči mesec, saj je bilo tako na glavnih sejih sklenjeno, namesto veselice.

S sosedstvskim pozdravom,
Mary Petrich, tajnica.

Društvo sv. Barbare, broj 92, Pittsburgh, Pa.

Poziv na proslavu

MRS. JOHANA RUDMAN UMRLA

Pittsburgh, Pa.—Ker se ni še nobeden v našem Glasilu oglašal, da bi širi javnosti naznani, da je dne 11. aprila umrla Mrs. Johana Rudman, mati finančnega odbornika naše Jednote, brata Rudolfa G. Rudmana, naj mi bo dovoljeno o tem sporočiti nekoliko vrstic v blagospomin pokojnici in izreči moje sožalje žalujočemu soprogu in otrokom.

Pokojnica je bila rojena 16. maja, 1870 v fari Adlešiči, okraj Crnomelj, Dolenjsko, njeni dekliški imeni je bilo Požek. V Ameriko je prišla pred 49 leti in se je kmalu zatem poročila v Cornwall, Pa. Bila je mati osmoro otrok, izmed katerih sta dva umrli, šest jih pa še živi: pet sinov in ena hči. Pokojna je spadala k društvu sv. Petra in Pavla, št. 91 KSKJ v Rankin, Pa.

Podpisani se je spoznal z Rudmanovimi že pred 40 leti, ko so ob leta 1901-1906 bivali v Pittsburghu. Ker so pa isto leto preseili tovarno iz tega mesta, se je Mr. Joseph Rudman presebil s svojo družino vred v 11 milij oddaljeno mestu Rankin, Pa.

Še v Pittsburghu je bil zelo agilen in delaven za našo K. S. K. Jednote; bil je predsednik društva Jezus Dobri Pastir, št. 49, ki se je kasneje združil z vojno gorje.

Dalje, vi, koji još niste uzeli

društvo št. 50 KSKJ. Tam sem ga jaz spoznal za zelo odločnega, pa tudi kot strogo izvršujočega uradnika društvenih pravil. Nastop tega može se mi je tako dopadel, da sem ga večkrat potem obiskal v Rankinu, ker sem želel njemu enak postati.

Kakor tukaj v Pittsburghu, ravno tako je bil Mr. Rudman tudi v Rankinu marljiv delavec za našo Jednote, zato je bil mnogo let predsednik tamošnjega društva sv. Petra in Pavla, št. 91, torej ni čuda, da so tudi njegovi sinovi (pet) dobri Jednotarji.

Bolj obširno poročilo o smrti pokojne Rudmanove mame bo gotovo doposal odbor društva, kamor je navedenka spadala.

Jaz hočem nastopno omeniti le to, kar so mi pravili sosedje naših Rudmanov, pa se mi zdi, da kaj takega ne sme biti pozabljeno.

Takrat se je nahajal v bolnišnici, kjer je rajinka Mrs. Rudman jemala slovo iz tega sveta tudi neki irski duhovnik, njegova soba je bila poleg bolnice Mrs. Rudman. Ko so sestre redovnice obvestile Rudmanovo

državljeno.

Toda, eno je važno: Nikar odlašati in čakati, česa je tako nujnih mati na slabem, je prihitela vsa družina in stala ob njeni mrtvški postelji celih 15 ur, dokler ni blaga žena in mati izdihnila svoje duše. Sočutje te družine napram svoji materi in sopriga je naredilo na tega duhovnika tako globok vtis, da je naslednjeno nedeljo v svoji cerkvi vzel za predmet v svoji pridiagi "Ljubezen otrok do svojih staršev," kjer je stavil vsem svojim faranom za zgled Rudmanovo društvo.

Da je bila pokojna Mrs. Rudman zelo priljubljena v tej naselbini, je pričal njen pogreb in mnogoštevilni venci. Tudi naša Jednota je položila krasen venec ob krstu matere, ki je odgojila in dala dovolj izobrazbe sinu, da je zmožen opravljati tako važen urad finančnega odbornika naše članske K. S. K. Jednote. Pri njenem pogrebu je Jednota zastopal njen drugi glavni podpredsednik brat Paulavikov Math.

Naj bo pokojnici ohranjen blag spomin, sorodnikom pa naj velja naše globoko sožalje. George Weselich.

Domovini na pomoč

Cleveland, O.

Za v soboto, 26. aprila, ste povabljeni, da se zberete vsi, ki to berete in povejte še drugim, da pridejo z vami na tako imenovan "jugoslovanski večer," ki se bo vršil v mestni dvorani "Music Hall." Za to akcijo se je zavzel dnevnik "The Cleveland Press," ki je pripravljen za domovino, tudi Tebe bo vstajenja dan!

Na Belo nedeljo nas je pak streslo, ko smo prišli v našo farno cerkev. Vsak je zagledal našo milo slovensko zastavo, obdan s črnim pajčalom, z upominkami na našo župnikov, voščilim vam samo blagoslovilne praznike.

Ves govor je bil o Velikem petku domovine in o bodočem vstajenju. Cerkev na Osmi je povabljeni, da se zberete vsi, ki to berete in povejte še drugim, da pridejo z vami na tako imenovan "jugoslovanski večer," ki se bo vršil v mestni dvorani "Music Hall." Za to akcijo se je zavzel dnevnik "The Cleveland Press," ki je pripravljen za domovino, tudi Tebe bo vstajenja dan!

Na Belo nedeljo nas je pak streslo, ko smo prišli v našo farno cerkev. Vsak je zagledal našo milo slovensko zastavo, obdan s črnim pajčalom, z upominkami na našo župnikov, voščilim vam samo blagoslovilne praznike.

Gorje narodom in ljudstvom, kjer žanje vojska svoje žrtve, ne samo z mečem in kroglimi, marveč tudi z grozo drugih sestra—sestre vojne morilke, katerih se razlegali po vsej Osmi. Pevski zbor, pod vodstvom Mr. Hudeta je krasno izvršil svojo vlogo. Vstajenja dan! Toda na velikonočno nedeljo se nam je župnik z jokajočim glasom vzkliknil: "O domovino, tudi te bo vršil vrat se mu je vjel za mizico pri stolu, kar ga je zadušilo. Za njim močno žaluje starš Max in Helen Bobnar, stanujoč na 1417 Thames Ave.

Maxie Bobnar

Dne 16. aprila dopoldne je posadila Mrs. Bobnar svojega 14-mesečnega starega sinkota Mana na njegov visoki stol, mu je dala jesti, sama pa je stopila za par minut v klet po opravku. Ko je prišla nazaj v kuhinjo, je našla sinčka mrtvega. Spodrsnil je na stolu in vrat se mu je vjel za mizico pri stolu, kar ga je zadušilo. Za njim močno žaluje starš Max in Helen Bobnar, stanujoč na 1417 Thames Ave.

Frank Zore

—

Naš častiti gospod župnik

imajo obiske pri sebi, namreč

presenetila sta ga njegova se

sstra Katie Videti in tetka Kata-

rina Petric iz Jolieta, Ill., ho-

tele so še enkrat videti New

York, posebno pa tisto našo vi-

soko "zelezna baba" (Statue of

Liberty), še danes so prav ne-

voljne, ker so morale iti po to-

likih stopnicah. Zelo se jima

dopade v New Yorku in nazaj

grede se bosta ustavili v Cleve-

landu. Toda za sedaj pa prav

gotovo vsakogar, ki bo prišel

pogledat v dobro voljo spravi-

la, pa magari je še tako resen

in žalosten.

Zorej v nedeljo, 27. aprila bo

v South Side Turn dvorani ide-

alen kraj za našo zabavo in raz-

govore.

Za ta dan so pripravljene dve

Zgodovina največje slovenske farmarske naselbine v Ameriki — Willard, Wis.

(Piše IGNAC ČESNIK)

(Nadaljevanje)

Vsako priliko, ki sem jo imel, sem šel pogledat v različne države, kakšna je zemlja itd. Najprvo sem šel v Brockway, Minn. Tam se mi je tako do padlo, ali zemlja je bila že vsa pokupljena. Potem sem šel v Michigan, Texas, Wisconsin, Missouri, North Dakota in Montana. V Montani se mi je še najbolj dopadol, ali zemlja je bila še last Indijancev do leta 1912. Leta 1906 sem se odločil, da dobim "option" na ne manj kot 30,000 akrov zemlje v državi Wisconsin. Moji že omenjeni svetovalci so potrdili, da bo dobro, ako bom dobil zemljo, da je s trdim lesom poraščena. Povedal sem, da zemlja, katero imam v pogodbi, ima gotovo včina do 20 klatfer drv na vsem akru zemlje. Dva moja svetovalca sta mi pisala, da če sem se za polovico klatfer ustrel, da je še jako povoljno. Celo častiti gospod F. K. Bajec so pisali, da so že dobili naročilo od njihovega soseda Brent za vse drva, kar jih bomo Slovenci nasekali. Kar v St. Paul pisati, kadar imamo drva na železniški postaji in Mr. Brent bo prišel k nam še pogodit in plačat za drva. Poročati sem moral mojim svetovalcem, da sem zadržan in ustavljen z mojim načrtom. Skoraj za eno leto moram čakati, prej ko zamorem dobiti "option," ker za to zemljo ima "option" dunkarski profesor in njegovi verniki. Ali lastnik omenjene zemlje je zagotovljen, da bodo nezmožni obligacije spolnit, ker ne znajo sekire in žage rabiti. Nato sem dobil poročilo, da bo tako zemljo dobil, ki so jo profesorji odobrili iz Mount Morris, Ill., da bo gotovo dober kraj za Slovence se naseliti.

Lastnica gori omenjene zemlje je bila N. C. Foster Lumber Co.

Okoli tri mesece po pretečenem času "option," kjer so ga imeli Dunkarji, to je bilo na 11. marca, leta 1908, sem prejel telegram od družbe, da moram biti na 14. marca v Chicagu na določenem prostoru, da naredim pogodbo za zemljo. Ker so mi č. g. Šušteršič naročili, da prej ko bom podpisal pogodbo, bi oni radi videli, kakšni bodo pogoji. Tako po prejemu telegraema sem osebno povedal č. g. Šušteršiču, kdaj da bomo pogodbo naredili. Naročili so mi, da ko bo pogodba spisana, da naj rečem, da bi rad pokazal pogodbo mojemu prijatelju, da bom prišel za pol ure nazaj. Mr. N. C. Foster in njegov advokat sta mi prijazno dovolila.

Jaz sem zmíraj gledal, da sem vse pogoje spolnil, kar jih je bilo v option zapisanih. Ko je tri leta minulo, sem dobil option še za pet let. Če spolnim vse moje obligacije, sem imel pogojeno še za pet let podaljšan option. Tako je bila vsa zemlja, sicer še neplačana, zavarovana 13 let, da ni mogel nobeden zgubiti zemlje, če je na njej živel. Tak nasvet je prihranil nam Slovencem dosti tisočakov.

Dva dni pozneje, ko smo pogodbo podpisali, sem se sestal z mojim sosedom še iz starega kraja, Andrejcem Bilem iz Zagonja na Notranjskem. Ta Andrejc ni prav nič znal govoriti angleškega jezika. Sam ni hotel delati tukaj pod nobenim pogojem. Ko sem zemljo ogledoval, je šel z menoj in sva ondi našla velikega mrtvega ježa pod dokaj visokim drevesom. "Poglej Andrejc," mu rečem, "kako se veliki ježi tukaj." — "Ti, le beživa hitro od tukaj, to je mlad medved, tukaj ni varno za hoditi brez sekire v roki."

Rekel sem mu, da to ni nikoli medved, to je pravi jež. On pa je le trdil, da je medved in mi ni pustil, da bi šel več dalje po hosti.

Dunkarski profesor Clair, ki je bil tukaj že naseljen, ni hotel Andrejca imeti na hrani. Peljal sem ga v Fairchild in sem ga pustil pri nekem Poljaniku, da naj mu daje hrano in stanovanje, dokler jaz ne prideljem se enega delavca. Andrejc je rekel: "Če dva človeka deneta hrble skupaj, pa se lahko medvedom ubranita."

Dne 25. marca, 1908 sem zopet odpotoval iz Joljeta z dvema velikima zaboljema, napolnjena s pionirskim orodjem, in še malo peč, ki so jo imenovali "gašperček," sem seboj pripeljal. Na Englewood, ali 33rd St. v Chicagu je po dogovoru prišel na vlak iz South Chicaga še rojak Jože Tomšič. Ker sva se dobro poznala, ko sva skupaj živila v Braziliji, sem bil gotov, da bo zadovoljen živeti v hosti. Drugi dan, 26. marca zjutraj sva se pripeljala v Fairchild, Wis. Nakupili smo vse potrebno, kar se rabi za popravilo bajte, ki je ostala še od kompanije, ko so ta debelo dreve sekali. Javorjevo drevo ni bilo nič posekano, smo ga mi dobili. S slamo za posteljo in grocerijo smo se tudi dobro preskrbeli. Dne 27. marca smo prišli prvi trije naseljeni v vlakom na Thomson "svič," kjer danes stoji Willard jaz, Jože Tomšič in Andrejc Bile. Odprli smo zaboje, ki so se pripeljali z našim vlakom.

Jaz in Tomšič sva šla s potrebnim orodjem po razprtih železniških progah, ki je bila zgrajena do bajte, kjer smo se mi naselili. Potrebovalo je popraviti en most in pa veter je nekaj drevja podrl čez progo, kar sva mora odstraniti. Ko sva popravilo zgotovila, sva šla nazaj, kjer sva pustila Andrejca, da je čuval našo prtljago. Naprosil sem že imenovanega profesorja Clairja, da nam je podelil v vozom naše stvari k naši bajti. Ko smo voz razložili, smo začeli najprej skladati peč ali "gašperčka." Tako smo zakurili in Andrejcu naročili, naj nam skuha mesno župo in ajdove žgance. S Tomšičem sva hitela pokrivati s papirjem streho naše bajte. Ko sva bila gojota z najbolj nujnim delom, je bila naša južina in večerja kuhanja.

Bila je že pet ura popoldne. Usedli smo se poleg peči na zaboje, veliki hrastov štor nam je pa služil za mizo in tako smo se prvič naložili in navečerjali pod milim nebom. Ko smo postavili slamo za posteljo, je začel padati dež, potem pa sneg. Ko se je zmračilo, so se pričele glasiti sove, Andrejc je pa rekel, da so volkovi in da bo šel na sredno spat, da nas bo zbudil, če bi prišla kaka zverina bajto rušit.

Dva dni sem bil s Tomšičem in Andrejcem, da sem jima pokazal, kaj imata za delati. Ko sem jima vse potrebno preskrbel za en teden, sem šel potem nazaj v Joliet po mojo živino in pohištvo. Naložil sem vse na vagon in sem se moral tudi sam peljati z živino. Ko sem se pripeljal z mojim vagonom tam, kjer stoji danes Willard, smo vse speljali v našo novo naseljeno kempa št. 9, danes last Mr. John Gregoriča.

Kadar sem tukaj vse v red postavil, sem šel zopet v Joliet po mojo družino. Z družino smo srečno sem prišli 20. aprila, 1908. Ko smo si vse, kar je bilo nujno potrebno uredili, smo morali zemljo razmeriti, da bom znal pokazati zemljo in povedati pravi opis, tako da ne bi kateri čistil zemlje in poslavil hišo, na kateri drugi od-

ločeni prostor. Pokojni Joseph Jordan je prišel sem 2. maja, 1908, in je bil prvi, ki je kupil 80 akrov zemlje. Tako, ko je prišel domov v La Salle, Ill., je sem poslal Jakoba Pluta z družino, pod pogojem, da mu zgraditi bajto in pa naredi sto klatfer drv do prihodnje jeseni.

(Dralje sledi)

ZA MATERINSKI DAN BESEDA O MATERINEM TRPLJENJU

Iz del slovenskih pesnikov za igralski zbor in za oder pripravil Joško Jurač

Za uvod

Mnogo lepega so že povedali naši največji o materi. S pisano besedo se je zbudila v otroku ljubezen do nje, v pisani besedi je spet videl mož veličino materinstva.

Odrska uprizoritev: "Živa beseda o materinem trpljenju" ima svoj namen, prikazati gledalcu misli nekaterih naših pesnikov, ki so zapisali besedo o naši materi. Vemo, da recitirana beseda je še tako uspešna, ne more doprinesti začelenega uspeha; namen te slike pa je prav v tem, da iz igralskim zborom ter odrskimi pripomočki ustvari bogat duhovni doživljaj, ker le v tem je bistvo povedanega.

Celotna uprizoritev je simbolična, oder je v temnih zavesah; na sredi je do tal pogrnjena miza, na njej rdeče lučke kot simbol matere. Pregljevi deklamaciji tvorita z zborom mladenk uvod in konec uprizoritev; vmesne slike pa stopnjujočo materialno bolest. Na koncu vsake slike pa je revna, obrežna upadli. Vsi se sklonijo nad mizo. Ko začne moški glas recitirati, začne tudi oni z mimo in kretnjami ponazarjati povedano. Vse to, kar je v naslednjem napisano v oklepajih, velja za postave na odru. Predvsem mora biti v peterih globoko umevanje Cankarjeve besede. Vse občutje mora biti naravnodobivjanje. — Luč v začetku je raho modra. Vsa ostalo je navedeno v nadaljnjem. Ko godba utihne, začne glas.

UVOD
(Pregej Ivan: Psalm)
Zbor mladenk v dolgih belih haljah stoji okrog mize v polkrogu. Na mizi je rdeča luč. Odor je lahko v rdečasti razstavljeni. Beseda, ki so močnejše, izgovori ves zbor, ostale ena sama, skoro istočasno se simbolično izvajajo posamezno navedeni gibi. Ostalo govori najsklonjene nad mizo.

"Nič ni bolj svetega kakor žena, ki je rodila!" — Zbor dvigne roke v višino pasu, dlanji se raztezajo in so obrnjene navzgor. "Nič večjega ni, kakor je nenaljubzen." — Ob besedi "večjega" se dvignejo roke v višino pesti.

"Po materah smo si šele bratje." — "Po materah ena družina" — Počasi roke v priročenje.
"Videl sem mater dojiti tuje dete!"

"Videl sem in sem jokal." — "Videl sem skrb očetov, kje je?"

"Ljubezen mater je presegla pravico moža."

"Zakaj jo imenujejo slabo? Ker je ženska?"

"Zakaj jo ponjujejo?"

"Otroti, ki gledajo Gospoda, ljubijo mater."

"Najsvetješi ljubijo, ljubijo Najsvetješo."

Godba. "Mati Tvoje ime je sveto — (Roke gredo v prvotno lego, do višine prsi.) "Tvoje ime je sladko na veke —" (Sedaj se dvigne še trup nekoliko naprej; glava rahlo v zaklon.)

Proti koncu je luč močnejša, na koncu pa ugasne, le luč na mizi še gori. Godba igra približno dve minuti, nakar se začne prva slika.

PRVA SLIKA

(F. S. Finžgar: Na pragu)

Oder je prazen, le luč gori na mizi, Moški in ženski glas prihajata iz skritega prostora. Os-

tala odrska razsvetljiva je rahlo rumenkasta. Ko godba utihne, začne.

Moški glas: Poglej študenta tam z drugega konca voza; ga poznaš, kaj' ne? Poznaš mater in očeta. . . Premisi malo! Do roba je pritiral hišo, do groba potisnil očeta in mater — in sedaj ni — nič. Soseski v pohujšanje, pametnim ljudem v zasebni.

Ženski glas: "Ne, — ne, — naš ne bo tak, ne sme biti — predober je — tako mehkega srca . . ."

Moški glas: Mati je stisnila blage objokane in so gledale plaho.

Mati se nas je bala . . . (pri zadnji besedi se sunkovito zrušijo tako, da pride obraz skrit v dlani, ki so naslonjene na kolenih; drža.)

"Ali ste dolgo čakali?" je rekla s tihim prosečim glasom. "Nisem mogla prej . . . niso dali . . ."

K životu je tiščala hleb kruha; že od daleč smo videli, da je skoraj lepo rumena . . ."

O, mati, zdaj vem: twoje telo smo uživali in twojo kri smo plili! Zato si šla tako zgodaj od nas! Zato ni veselja v naših srčih, ne sreče v našem nehanju. . ."

(Skupina se razdeli od 1 do 5. Zadnji je najmlajši. Pri besedah: "O, mati, zdaj vem:" zateno hkrati igrajti sledeče:

1. Sklene roke, gibajoč se na desno, počasi vstaja, končno roke vzroči na ven, prste na rahlo krči, glavo pa zakloni.

2. Iz predklona dvigne narhalo obraz, nato pada na levo koleno, ob njem sklenjene roke, glava močno sklonjena navzdol.

3. Se počasi dvigne iz predklone, roke prinese vzporedno do obraza ter ga v zaklonu zavrije.

4. Se dvigne, levo roko prinese k srcu, desno narhalo predroči, glavo nagne na levo ramo.

5. Najmlajši otrok stoji mirno, zroč proti luči.

Vse to se izvaja enako in je treba paziti, da je na koncu recitacije slike dovršena. Godba nekajko tiše igra, nakar sledi tretja slika.)

DRUGA SLIKA

(I. Cenkar: O Mati, zdaj vem...)

Ko je na odru še tema, stopi k mizi pet otrok v starosti pet do trinajst let. Obleka je revna, obrežna, upadli. Vsi se sklonijo nad mizo. Ko začne moški glas recitirati, začne tudi oni z mimo in kretnjami ponazarjati povedano. Vse to, kar je v naslednjem napisano v oklepajih, velja za postave na odru. Predvsem mora biti v peterih globoko umevanje Cankarjeve besede. Vse občutje mora biti naravnodobivjanje. — Luč v začetku je raho modra. Vsa ostalo je navedeno v nadaljnjem. Ko godba utihne, začne glas.

Recitatorja naj ne moti to, kar je tu v oklepaju navedeno. Vse to se izvaja med prednašanjem, ki pač mora biti mestoma počasne, drugotne hitreje itd.; sploh je odvisna dobra ponazoritev na odru pri tej, kakor pri vseh točkah, od dobre recitacije.

TRETJA SLIKA

(T. Šeškar: Pretrgana po-pisnica.)

Vse to se izvaja enako in je treba paziti, da je na koncu recitacije slike dovršena. Godba nekajko tiše igra, nakar sledi tretja slika.)

Oder je prazen, tudi luč na mizi ne gori. Odrska razsvetljiva je vijoličasto modra. Čuje se moški glas, ki prihaja iz skritega. Ko godba utihne, začne:

I. Samo še v najvišje nadstropje moram iti,
potem bom končal v tej hiši.

Spominjam se:
dve popisnice dobim, le mati in njeni dete

bivata v mansardi.

Mati skoraj dekle še. Šivilja je in na lesenem modelu visi lepa svilena obleka, z vijoličastimi trikoti je posuta,

in v duhu gledam to žensko, ki bo ogrnjena v to lepotu.

Najstarejši sestri je bila št. Šivilja je in na lesenem modelu visi lepa svilena obleka, z vijoličastimi trikoti je posuta,

po kuhinji je razlit svečani vonj svečave . . .

Skrivnemu tiho je, kakor v cerkvi.

Nekje klenka droben zvon in grlica

na omeri žalostno poveša glavo.

(V začetku tretje kitice se razdeli zavesa v ozadju. Na višokem podstavku je majhna krasna, v njej otrok, ob njej pa mati, ki zre mirno v otrokov obraz. Skupina je z reflektorjem razsvetljena rumeno. Godba.)

III.

Vrata v sobo so bila na steklo odprtia

in nad rožami je ležalo njeni dete

z zaprtimi očmi. Mati mu

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Družina Slovensko-ameriške Katoličke Jednote v Združenih državah Amerike

URDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka dopoldne na priobčitev v številki tehnika tedna.

Naročnina:

Za člane na leta.....	\$0.84
Za nečlane za Ameriko.....	\$1.80
Za inozemstvo.....	\$3.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A.
In the interest of the Order

Issued every Wednesday

OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO
Phone: EHenderson 3912

Terms of subscription:

For members yearly.....	\$0.84
For nonmembers.....	\$1.80
Foreign Countries.....	\$3.00

— 83 —

JUGOSLOVANSKI RДЕČI KRIŽ JE ORGANIZIRAN

15. aprila so se zbrale na pobudo konzula dr. Mallya naše žene in dekleta in organizirale jugoslovanski Rdeči križ, ki bo pododsek ameriškega Rdečega križa v Clevelandu. Naslednje žene in dekleta so obljubile, da bodo v svojih okrožjih ustanovile podružnico Rdečega križa, katerih vsaka bo delala popolnoma samostojno. Načelnica vseh teh skupin je ga Johanna Mally, ki bo posredovala med temi sekcijsami in ameriškim Rdečim križem, ki bo dal zastonj vse potrebujoče za izdelavo raznih ročnih del in narejene tudi prišel iskat. Vse skupine bodo morale poročati na glavni urad, koliko in kakšne izdelke so napravile, tako, da bo rekord, koliko in kaj so napravile žene in dekleta jugoslovenskega Rdečega križa.

Naše žene in dekleta so pa prošene, da se priglasijo pri eni izmed spodaj navedenih, ako hočejo pomagati pri tem humanitarnem delu. Vsaka naj se zglaši pri najbližji, in sicer:

Mrs. Cecilia Brodnik, 4592 W. 130 St., CClearwater 6572 J.; Mrs. Mary Erzen, 946 E. 78 St., Miss Bertha Erste, 6209 Schade Ave., HEnderson 3344; Mrs. F. Vegel, 19200 Monterey Ave., IVanhoe 5314 M.; Mrs. Dan Zegarac, 427 E. 124 St., MULberry 9047; Mrs. Frances Zugel, 6308 Carl Ave., HEnderson 3809; Mrs. Albina Novak, 1135 E. 71 St., HEnderson 1572; Mrs. Mary Urbas, 15312 Holmes Ave., POTomac 2083; Mrs. A. F. Svetek, 478 E. 152 St., IVanhoe 2016; Mrs. E. F. Posch, 944 E. 222 St., ENkmore 6895; Mrs. Helen Tomačič, 8804 Vineyard, Diamond 2365; Mrs. John Rozanc, 1072 E. 74 St., HEnderson 7472; Mrs. Theresa Frank, 10809 Parkhurst Dr., CClearwater 3912-R; Mrs. M. Mihaljevič, 11804 Ablewhite Ave., Mrs. Mary Hrovath, 3524 E. 82 St., Diamond 1931; Mrs. Frances Gorshe, 1116 E. 72 St., HEnderson 4245.

Ako je katera izmed vas, naj bo že kjerkoli v državi Ohio, ki bi rada ustanovila podružnico tega Rdečega križa, naj to sporoči Mrs. James W. Mally, 6411 St. Clair Ave., telefon: ENdicott 2882 in bo dobila takoj vsa potrebna navodila.

Kot se nam sporoča, se bo izdelovalo največ obleke za otroke, dalje navadne obleke za ženske, dolge srajce za bolnike, pletle bodo nogavice, jopiče, ovratnice in drugo. Torej samo tako blago, ki ga potrebuje civilno prebivalstvo. S tem ni zvezanih nobenih stroškov, ker vse potrebno preskrbi ameriški Rdeči križ. To je dale boste samo svoje pridne roke in pa čas na razpolago.

Apeliram na naše ženstvo, da se v velikem številu odzove in pomaga pri tem človekoljubnem delu, da boste pomagale našemu ubogemu narodu, zlasti otroččkom in ženskam, ki so v takih hudičasih največji rewevi in najbolj potrebeni naše pomoči.

ZA MATERINSKI DAN

(Nadaljevanje s 3 strani)

ČETRTA SLIKA

(A. Gradič: Grob v tujini —

I. Zorec: Konec.)

Oder je kakor v tretji sliki, le luč je rahlo rdečkasta. Čuje se moški glas iz skritega. Ko godba utihne, začne:

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

(Sedaj se prav tako razgrne zastor, kakor pri tretji sliki. V ozadju se vidi vzvišen grob, za njim velik črn križ; ozadje je močno rdeče razsvetljeno, odrška luč pa ugasne.)

Mati piše pismo belo:
"Sin si živ, ne pišeš nič?"

Pismo v ogrsko deželo
v kljunčku nese droben ptič.

Tam, kjer gore so Karpaši,
ni ljudi ne belih hiš,

VESTI IZ STARE DOMO-VINE
Izeljeniški duhovnik Maks Goričar umrl

V Soštanju, kjer je prebival pri sorodnikih, je 11. februarja zjutraj umrl gospod Maks Goričar, duhovnik ljubljanske škofije. Rajni se je rodil 22. oktobra, 1877 v Mozirju. Po dokončanih srednješolskih študijih se je odločil za duhovništvo stan in je bil v mašnika posvečen 25. julija, 1901. Kot kaplan je služboval v Vidmu ob Savi, v Sv. Juriju ob južni železnici, pri Sv. Magdaleni v Mariboru in v Šmartnem pri Velenju. Nato je vstopil v samostan in služboval v Dubrovniku, v Rimu, v Gradeu, v Šopronju in na Dumaju. Potem je bil sprejet v ljubljansko škofijo, a je pomagal v pastirstvu pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah, v Novi cerkvi pri Celju in v Mozirju.

Leta 1935 je bil na lastno prošnjo imenovan za izseljenškega komisarja v Dusseldorfu v Nemčiji, kjer je plodno, požrtvovano in nesobično delal med našimi slovenskimi izseljeniki, ki so ga ohranili v toplem spomini kot dobrotnjivega gospoda, ki se je mnogo žrtval za njihove pravice. Tudi pred svojo nastavljivo v izseljenški službi se je kot zasebnik mnogo brigal za izseljence in je na lastne stroške več let zaporedoma prihajal med slovenske izseljence v Franciji in ostajal pri njih po več mesecov ter jih stal ob strani. Še sedaj je delal načrte, kako bi prišel do slovenskih izseljencev v zahodne kraje, ter se trudil, da bi dobil potne listine. Toda vojne razmere so rešitev njegove prošnje zavlačevali. Sedaj ga je prehitela smrt in Bog ga je poklical k Sebi, da mu poplača vse, kar je storil za njihovih v nesobični duhovni službi.

Med našimi izseljeniki bo novica o njegovi smrti žalostno odjeknila. V imenu mnogih, ki jim je bil dobrotnik in mnogih, ki so ga poznali in cenili, mu želimo večni mir in pokoj pri Bogu.

Zupnik Alojzij Jerič umrl

V nedeljo, 9. februarja, 1941, je umrl na Preluki v Beli Krajini ondотni župniški upravitelj gospod Alojzij Jerič. Rajni gospod se je rodil dne 5. maja, 1875 v župniški Št. Vid pri Stični in bil v mašnika posvečen dne 22. julija, 1899. Služboval je kot kaplan v Dobriču, Radečah pri Zidanem mostu in v Starem trgu ob Kolpi, kot župniški upravitelj pa v Osilnici, na Sinjem vrhu in na Preloki. Na zadnjem službenem mestu je bil nekaj nad 20 let. Pogreb se je vršil v sredo, 12. februarja.

Novi grobovi: V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspala gospa Marija Nemec, rojena Čebelj, soproga tesarskega mojstra. — V Dolnjem Logatu je umrl gospod Anton Rus, mesar in posestnik. — V Ljutomeru je umrl g. Jakob Golobič, posestnik. — V Ljubljani je umrl g. Valentin Kotnik, bivši trgovec in fotograf. — V gradu Draškovec pri Št. Jerneju na Dolenjskem je umrla lastnica te graščine, gospa Matilda Trenz. — V Št. Vidu pri Stični je neizprosna smrt ugrabila mater Angelo Verbič iz Glagovice, v starosti 70 let. Bila je v življenju prava krščanska mati, v pomoč vsakemu. Naj ji sveti večna luce!

Vasi St. Vid, Št. Pavel, Zaboršt, Praproče na Dolenjskem so si s pomočjo občine nadele naloga preurediti občinsko cesto drugega reda. St. Vid-Termenca v občinsko cesto prvega reda. V ta namen so ustanovili gradbeni odbor, ki bo s pomočjo občinstva izvedencev vodil delo. Mejaši parcel ob progji so večinoma prostovoljno in brezplačno odstopili zemljo za ce-

sto. Odbor upa, da mu bodo tudi drugi, ki niso mejaši, a bodo imeli za tretjino bliže, v času dela prisikočili na pomoč, bodisi z vožnjo materiala ali pa z brezplačnim delom.

Trebnje. V torek, 5. februarja je umrl na Dolnjem Podborštu pri Trebnjem Janez Šuster v starosti 87 let. Žena mu je umrla pred dvema letoma in pol. Ce bi rajna še živel, bi lari obhajali biserno poroko. Blagemu in značajnemu katališkemu možu naj sveti večna luce! — V bolnišnici usmiljenih sester v Novem mestu je umrl 75-letni občinski ubožec Janez Lampe. Poznali so ga daleč na okrog. Ravno na dan svoje smrti je dobil ugodno rešitev prošnje za invalidino, za katere se je dolga leti boril.

Trata nad Škofjo Loko. V nedeljo, 2. februarja smo pogopali Janeza Justina iz Trate ob veliki udeležbi sosedov. Bil je pri svojem svaku na Dobrovri pri Ljubljani. Izravnal je zemljo krog hiše. Zmrzla zemlja se je utrgala, zavrtla tram, s katerim je bila podprtta in tam ga je udaril po glavi, da je bil takoj nezavesten. Maziljen je bil s sv. oljem, nakar je izdihnih. Zapusča družino štirih otrok.

Dragatūš. Regulacija Turščice je lani vidno napredovala voda že hitreje odteka. Gradnja železnice je napredovala že toliko, da v novih postajnih poslopjih že stanujejo. Na našo srečo pa Sekcija pri kopanju vodnjaka ni prišla do vode, radi česar se je oprijela načrta, da napelje vodovod iz studenca v Obrhu. To pa bo prineslo vodovod za obe vasi, Obrih in Dragatūš, na naše največje veselje.

Ameriški ček popravljal. Preteklo leto je dobil kmet Josip Boljkovac iz Vukove gorice pri Karlovem iz Amerike ček za tri dolarje. Ker mu je bil ta znesek premajhen, je k številki tri pripisal 0, besedo three pa je popravil in thirty, s čimer se je vrednost čeka zvišala za desetkrat. S popravljenim čekom je šel v Karlovci in izročil ček svojemu prijatelju, da mu ga zamenja v dinarje. Prijatelj je šel k trgovcu Berkoviču in mu ponudil ček. Ko si je trgovec bolj natančno ogledal ček, je takoj spoznal, da je ponarejen. Šel je k telefonu in poklical policijo, ki je prijatelja aretiral, tako nato pa tudi Boljkovca.

Te dni sta oba stala pred sestatom okrožnega sodišča v Karlovem. Boljkovac je bil obsojen na osem mesecev strogega zapora, njegov prijatelj pa je bil oproščen, ker se mu ni moglo dokazati, če je vedel, da je ček ponarejen.

Spremembe v jugoslovanski kapucinski provinciji. Za novega provincialnega predstojnika jugoslovanske ilirske kapucinske provincije je bil izvoljen o. Mavricij Teraš, kapucin iz Krškega. Novi provincial je s svojimi novimi svetovalci dočel sledče izpremembe v samostanih jugoslovenske provincije: (prvi so gvardiani, drugi vikarji) Celje: p. Joahim Ferk, magister iz Škofje Loke; p. Vilibald Novak, katehet, Celje; Krško: p. Avrelij Serih, vikar; p. Hugolin Prah iz Celja; Škofja Loka: p. Rafael Bogataj, p. Oto Kocjan; Studenci pri Mariboru: p. Edward Vogrin, p. Marjan Koren; Ptuj: p. Frančišek Lončar iz Celja, dosedanji vodja Dijaškega konvikta sv. Cirila in Metoda, za vikarja p. Dionizij Pirstovnik, Prestave: v Celje p. Gustav Mavrič iz Karlobaga, fr. Juniper Lesjak iz Škofje Loke, v Krško p. Fortunat Brenčič iz Ptuja, fr. Kriščin Kos; v Škofjo Loko p. Jakob Vučina iz Osijeka, fr. Martin Cresnik iz Krškega. Za provincialnega ekonomata je bil izvoljen p. Anton Vouk, za vodjo konvikta sv. Cirila in Metoda v Celju domaćin p. Avguštin Ci-

jan, za magistra novincev v Škofji Loki vikar p. Oto Kocjan.

Boj učitelja z volkom. Golorok se je boril z lačnim volkom mladi učitelj Vlado Kovačevič iz vasi Sedlarca pri Gostivarju. Učitelj je stopal po cesti proti Gostivarju, ko se je nenadoma pripodil čez njive velik volk. Ko je učitelj uvidel, da drvi naravnost proti njemu, ga je počkal. Volk se je pognal proti njemu, toda učitelj se je pognil in volk se je zakadil čeznjen v sneg. Toda hip nato se je spet pognal, učitelj ga je zgrabil za vrat in stisnil. Toda mrcina se je s kremlji izvila in spet naskočila. Učitelj ga je spet uvelj za ušesa in vrat in ga davil. Tedaj pa je mimo privolil vlak in volk se je tegu ustrashil in pobegnil čez polje. Učitelj Kovačevič je odnesel le nekaj večjih prask in raztrgano obliko, drugih hujših posledic pa njegova trda borba z zverino ni imela. Sploh se v tistih krajih pogosto dogaja, da volkovi napadajo ljudi, k sreči pa so ljudje večinoma oboroženi in le redkokdaj naletete volkovini na golorokega človeka.

Včerajno branje časopisa rešilo družino smrti. To se je zgodilo v Zlaternici pri Slavonski Požegi. Kmet Karel Smoljanović je bral večer časopis, med tem ko je vsa družina spala. Karel je nenadoma zaslila nek šum in opazil, da se majelo zidovi njegove hiše. Zaslutil je nesrečo in brz zbulil otroke in ženo in z njimi pobegnil na prost. Uro nato pa je zahrumel in hiša se je sesula. Pozneje so ugotovili, da je bila hiša slabozidana in da se je zaradi obilne vlage zidovje razrahljalo.

Stekel maček. V vasi Podujevo v Srbiji je stekel maček Boljkovac iz Vukove gorice pri Karlovem iz Amerike ček za tri dolarje. Ker mu je bil ta znesek premajhen, je k številki tri pripisal 0, besedo three pa je popravil in thirty, s čimer se je vrednost čeka zvišala za desetkrat. S popravljenim čekom je šel v Karlovci in izročil ček svojemu prijatelju, da mu ga zamenja v dinarje. Prijatelj je šel k trgovcu Berkoviču in mu ponudil ček. Ko si je trgovec bolj natančno ogledal ček, je takoj spoznal, da je ponarejen. Šel je k telefonu in poklical policijo, ki je prijatelja aretiral, tako nato pa tudi Boljkovca.

Najslabše plačani delavci v Sloveniji so pač oni na belinskem veleposestvu, kjer zaslužijo po 330 dinarjev mesečno. Imajo večinoma mala, nezdrava stanovanja. Otroci spe na vladno v hlevih. Delavke so ob svoji hrani in ob deseturnem plačane do 10 dinarjev na dan. "Beroši" (delavci) pričakujejo, da bodo z razlastitvijo belinskega veleposestva, ki je v teku, zasijali tudi njim boljši časi.

Romunske oblasti so postavile 12,000 ljudi zaradi zadnje vstaje; voditelj legionarjev Horia Sima pa je ušel iz Romunije.

4,000 italijanskih ujetnikov so poslani v Južno Afriko, kjer bodo delali ceste, v čemur so Italijani resnični mojstri.

Ban boter 18. otroku. Redke so pri nas družine, ki bi se mogle postaviti z več kakov 10 otroki. Prav gotovo pa ni nobene také, kakršna živi v Radgonci v bližini Dola pri Litiji. Tam ima 45-letni posestnik Franc Oblak res tako veliko doma, da ne morejo vsi jesti za eno mizo, pa če bi bila še tako velika. Sobe v kmečkih domovih namreč niso tako velike, da bi vanjo lahko postavili tako veliko mizo, 43-letna posestnikova žena Rozalija je namreč pred nedavним povila v ljubljanski porodišnici 18. otroka, krepkega fanta, med tem, ko je njen najstarejši sin star 21 let in bo v kratkem šel služiti vojske. V številni družini, za katero se oče in mati pehata kolikor le moreta in si prizadevata, da bi vzgojila v krščanskem duhu in za poštene in zavedne Slovence je pred kratkim rojenim najmajšim fantkom deset fantov in šest dekle. Dva fanta pa sta umrli.

Avtrijska poštna uprava je njegov predlog sprejela, toda združila ga je s predlogi, ki jih je postavil Stephan. Sprejela je obliko dopisnice, kakršno je predlagal Stephan, a je zavrnila njegov previsoki porto, naspotno pa je iz Hermanovega predloga pobrala nizko poštnino, zaradi katere se je dopisnica potem tako zelo razširila, in je zavrnila njegovo omejitev teksta na 20 besed. Prve dopisnice so izdali 22. septembra, leta 1869.

Clovek bi mislil, da bo kar zmanjkoval imen. Res je zanimivo, kako lepa imena so dobili otroci v tej družini. Poleg 21-letnega Jožefa živi 20-letna Jozefka, 19-letni Stanislav, 17-letni Edigij, 16-letna Karolina,

14-letni Blaž, 13-letni Emilij, 12-letna Monika, 11-letni Alojzij, 10-letna Uršula, devet-letna Štefanija, šest-letni Martin, pet-letni Franc, tri-letni Peter in eno leto stara Marija. Danihel in Avguštin pa sta umrli. Z veseljem je gospod ban dal priznanje krščanski in pridni družini ter prevzel botrštvu nad 18 otrokom. Ban sam je držal krepkega fantka pri krstu, ker je dobil ime po svojem visokem botru Marko. Ban je tudi obiskal srečno mater in ji dal malo Marka v dar.

Za elektrifikacijo občine Možirje. Trg Možirje ima svojo lastno zadržujo elektrarno, ki daje trgu razsvetljavo že 23 let. Elektrarna je majhna in komaj zmore potrebe trga, dočim je priključek več motorjev za obrt in industrijo sploh nemogoč, kaj šele za napeljavo v okolico. Tek je slab in je luč zlasti v zimskih mesecih medija. Razumljivo je, da so okoličani, ki nimajo elektrike, upravičeno bore za izvedbo elektrifikacije možirske občine, posebno še danes, ko imajo težave z nakupom petroleja in si morajo mnogi svetiti s trškami.

Delničarji zadržujo elektrarno, ki so jo zgrajili za vrat in stisnil. Toda mrcina se je s kremlji izvila in spet naskočila. Učitelj ga je spet uvelj za ušesa in vrat in ga davil, Tedaj pa je mimo privolil vlak in volk se je tegu ustrashil in pobegnil čez polje. Učitelj Kovačevič je odnesel le nekaj večjih prask in raztrgano obliko, drugih hujših posledic pa njegova trda borba z zverino ni imela. Sploh se v tistih krajih pogosto dogaja, da volkovi napadajo ljudi, k sreči pa so ljudje večinoma oboroženi in le redkokdaj naletete volkovini na golorokega človeka.

"VLOGE" so tudi posojilnic za 10.000.000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo posojilne v državne vloge.

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6225 St. Clair Ave. Hknd. 5078 Cleveland, Ohio

NAZNANILO

"PLANINKA"

zdravilni čaj

"Planinka" direktno iz Ljubljane, je vedno na raspolago. Svetovno-slavonsko sredstvo zoper bolezni teleoda, ledvice, drevnega ali sočila. Tudi zoper zaprte in utrjevanje krvii, posebno za senke v prehodnih letih. Cena sedaj: 1 škatka \$1.25, 2 škatli \$2.40, 3 škatli \$3.50.

PRATIKE so tudi dosepole. Blasnikove v Državljane. Zalogar je na omenjeno zato, da želite imeti Pratike, naši želiti. Če želite imeti Pratike, naši želiti.

Tavčiroče, Kamelice, Encjan, Laško, Beszovo ali Lipovo cvetje itd. v Škaljih po 50 centov.

Mesani čaji Knajpovih zdravili za želidec, na pijuca, zoper prehlad, kačice, ledvice, drevne, mehur itd. v Škaljih po 75 centov.

Pridenite 10 centov ekstra za poštnino, ako vam naročilo znaša manj kar \$1.00. Z vsakim naročilom za \$1.50 ali več, pošljemo zaston na krasen VELIK STENSKI KOLEDAR.

STEVE MOHORKO CO

704 SOUTH 2ND STREET MILWAUKEE, WIS.

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol

2. Uredi želodec

3. Ojači živce

4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE

SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd. CLEVELAND, O.

Pošiljamo po pošti

Lastnik te lekarne je član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ

ZLATA KNJIGA

ki smo jo izdali za petdesetletnico

GIANT MIDWEST TOURNAMENT OPENS THURSDAY

CHI KEGLERS TO RAISE CURTAIN FOR FOUR-DAY CLASSIC FESTIVAL

Chicago, Ill. — The 14th annual Midwest KSKJ Bowling Tournament has finally arrived, and the Chi bowlers will officially open the four-day bowling classic.

It will be "Chicago Night" on both nights of April 24 and 25, with the out of town teams taking over the tourney on Saturday and Sunday. This great bowling spectacle is expected to attract Kay Jay members and friends from all points of our vast Union. On April 24 and 25 bowling will begin at 7 p. m.; on April 26 at 11 a. m., and on April 27 at 9 a. m. Our local committee has made plans for the officials to open the tourney on Saturday morning at 11 a. m.

We urge every captain to report to the secretary's desk half hour before his team is due to bowl so that the schedule will not be interrupted. Those bowling doubles and singles will please do the same. Remember, co-operate with the bowling officials to assure a smooth running tourney.

Bill Arbanas of the Southwest Alleys, site of the tournament, has provided ample room in the basement for those seeking refreshments and also re-

Tourney Scribe.

SLOVENICS TRIP EAGLES TO WIN JOLIET TITLE; TOOTS KUZMA SHINES

Joliet, Ill. — The Slovenic league. In the other games of Coals climaxed their driving finish that netted them 10 victories out of the last 12 games, by sweeping the series with the Eagles to finish on top in the Kay Jay bowling loop. The Coals were paced by Frank "Toots" Kuzma who stole the show with a 657 series on games of 236, 213 and 208. The Tezak Florists nosed the St. Joes out of third place by also sweeping three games. In winning the series the Florists broke the high team game mark with a snappy 1004, greatly helped along by Tony Kuzma's 254 game which, incidentally, is the high game record of the

GO-GETTER

John Terselich

In the limelight is John Terselich, of St. Stephen's, No. 1, whose leadership gave Chicago a record of 54 teams and the Steves 38 quints in this year's Midwest Tourney.

On to Chi!

MIDWEST TOURNEY

APRIL 24 - 25 - 26 - 27

The Treat Of The Season

THEY TOP PUEBLO KAY JAY CIRCUIT COLORADO BOYS TO BOWL IN MIDWEST MEET

Winning 56 out of a possible 90 games, the Butkovich clothiers won the KSKJ league championship at the Eighth Street drives. Members of the team are: Back row, from left to right—Nick Mikatich, Sam Bušin and John Butkovich Jr., sponsor. Front—Frank Krasovec, Bill Mikatich, Rudolph Mikatich, William Karlauer and Joe Mikatich.

Pueblo, Colo.—KSKJ league of Pueblo will be represented in the national bowling tournament of the KSKJ organization in Chicago, scheduled to start the latter part of this month.

Only high average bowlers of the local league, which bowed at the Eighth Street alleys, are eligible and officers of the league announced that the list includes:

Moon Kocman, Sam Germ, Bill Karlinger, Ed Trontel, Al Godec, Frank Krall, Rudolph Mikatich, John Jesik, Lou Kaselie, Joseph Mikatich, Ray Krall, none of whom will be

able to make the trip; and Frank Zupancich, Matty Novak, Bill Mikatich, Tony Wodishek, Joe Trontel, Frank Krasovec, Johnny Spilar, Alec Prelesnik, Nick Mikatich, athletic director of the St. Joseph lodge. J. Krall, John Germ, supreme president of the KSKJ, who will participate in the Midwest meet.

The Butkovich Clothiers won the Pueblo KSKJ league championship, chalking up 56 victories and losing only 34 games to nose out the Blatnik Tavern which won 52 games and lost 38.

The Clothiers had high team series score, 2,630; Blatnik

JUGOSLAV RELIEF TICKETS ON SALE

Cleveland, O.—Tickets for the Jugoslav Night, April 26, to be held in Music Hall for the benefit of the Jugoslav Relief Fund, are now on sale. They can be secured at any National Home office, at the office of the American Home Publ. Co., or the office of the SDZ on St. Clair Ave. Prices range from 50c, 75c, to \$1.00 and box seats at \$5.00. Proceeds will be turned over to the Jugoslav Relief Fund.

At the gathering will be prominent citizens of Cleveland and nearby towns including all nationality groups.

ANNOUNCE SUMMER FORMAL PLANS

Waukegan, Ill.—A summer formal is to be sponsored by the Blessed Virgin Mary Sodality on June 14. This formal will be for couples receiving invitations and for members of the Sodality.

The general committee consists of Mary Gosar, general chairman, who is also Prefect of the Sodality, assisted by Mary Celestnik, Hilaria Herauer, Marge Grom, and Frances Setnicar. The decoration committee is headed by Ann Kovacek, who will announce her

committee members at a later date. Chaperons will be furnished by Tillie Merlock.

The music for the affair will be selected by Rose Jappel and Angie Terchek. Mary Opeka and Mary Grimsic will serve light refreshments.

At the May 5th meeting, all chairmen of the different committees will give detailed reports on their progress.

On May 11th, which is Mother's Day, all members of the Sodality will receive Holy Communion with their mothers at the 8 o'clock Mass. In the afternoon from 2 until 4, the mothers of the Sodalists and members of the Christian Mothers' Sodality will be given a tea in their honor.

Frater Michael is a member of Holy Family Society, No. 5.

TOURNEY FACTS

BOWLING: April 24, 25, 26, 27.

PLACE: Southwest Bowling Alleys, 1659 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

DANCING: St. Stephen's Hall, Cermak Rd. and Wolcott Ave.

HOTEL: Fort Dearborn, Van Buren and La Salle Sts. — "3 o'clock Club" at the hotel Sunday morning.

MASSSES: 6, 7:30, 8:30, 9:30, 10:30 and 11:30 at St. Stephen's Church.

This is the first priest of the local St. Roch's parish, which is planning for the great festivity with ardor and zeal, hoping to make it one which the people will remember for a long time.

The committee in charge of

Mary Gosar, Mary Celestnik, Marge Grom, Hilaria Herauer, and Frances Setnicar, who are officers of the Sodality, together with the entertainment committee which is composed of Julie Zelenik, Catherine Blazejovich and Florence Remzgar.

"The Blue Danube Waltz." Solo vocal numbers, a pleasing deviation from group choral work, are another delightful feature of the program.

After the concert, there will be dancing to a popular Slovenian orchestra of Warren, O.

We, the Rozmarin Singing

Midwest Record Holders

Men

Team: (1932) Wallenwein Boosters, Waukegan, 2930. Doubles: (1938) R. Konar, Ed Kucic, So. Chicago, 1268 Individual: (1937) J. Chernick, So. Chicago, 684 J. Hlade, Sheboygan, 684 All Events: (1931) Ed Kucic, So. Chicago, 1901

Past Forty

1938, Merlak's Tavern, Waukegan, Ill., 2592

Ladies

Team: (1937) Justine's Tavern, Milwaukee, 2370. Doubles: (1937) Lee Beisbier and Justine Simerl, Milwaukee, 1040 Individual: (1940) M. Davis, Milwaukee, 577 All Events: (1937) Justine Simerl, Milwaukee, 1613

Juvenile

1939, Jerin Butchers, St. Stephen's, Chicago, 2082

1940 Midwest Bowling Champs

Men

Team: Eagle Insulation and Roofing, Sheboygan, 2830. Doubles: M. Jenich and J. Jenich, Milwaukee, 1220. Singles: J. Hlade, Sheboygan, 684 All Events: Ed Kucic, So. Chicago, 1765

Past Forty

Merlock's Tavern, Waukegan, 2570

Ladies

Team: Merlock's Service Station, Waukegan, 2363. Doubles: M. Renic and M. Pugel, Milwaukee, 1029. Singles: M. Davis, Milwaukee, 577 All Events: J. Simerl, Milwaukee, 1530

Juvenile

Boys: St. John J. Boosters, Milwaukee, 1581 Girls: St. Ann Juvenile, Milwaukee, 1025

WAUKEGAN ST. MARY'S SPORTS CLUB BLOSSOM DANCE SOON TO BLOOM

Waukegan, Ill. — "With lodges from Joliet, Milwaukee and Chicago. April showers come May flowers" and with this in mind comes the second annual "Blossom Time Dance" given by the St. Mary's KSKJ Sports Club on Saturday, May 10.

This dance brings to Waukegan an orchestra which enthralled the audience last year, Johnnie Arch's Orchestra, formerly Don Hintz's.

This orchestra plays sensational swing, also soul-stirring sweet music. Larry Reginald, first trumpet, and Johnnie Arch, trumpet and vocalist, were recently with the famous Connie Wendell's band in Texas.

Mr. James Repp, sports director of the club, is general chairman of the dance. Tickets will be handled by Mr. John Hladnik and Mr. Tony Mozina. The Misses Ann Cankar and Rose Treven will handle the program. Miss Mary Gosar and Mr. John Cankar are in charge of the publicity. Unique decorations will be produced by Josephine Treven and Joseph Govekar. The house committee is headed by John Grom and Anton Jeffers, and the orchestra by John Treven and Frank Grom.

This dance will also bring to Waukegan members of KSKJ. Before entering St. Mary's Help of Christians seminary in Lemont, Ill., Frater Michael attended St. Roch's parochial school from which he graduated in 1930. In the fall of the same year he enrolled at St. Bede's College, Peru, Ill., where he received his academic degree. He then transferred to St. Mary's in Lemont, desiring to become a member of the Franciscan order. He completed his studies in Hinsdale, Mayslake Seminaries and at the Franciscan Seminary in Lemont.

Johnny Pecon will also play on Sunday, Sept. 21, at the dance following the parade and the blessing of the St. Joseph's Cadets' banner at St. Mary's Church on Holmes Ave. The drill team will wear its new uniforms which in the meantime are being carefully planned. Further details will be published at soon as possible.

Jennie Jalovec.

PRESENT ANNUAL CONCERT, DANCE

Ambridge, Pa. — The annual spring concert and dance of the Rozmarin Singing Society will be given Sunday, May 4. This program will be presented in the Russian Hall, 308 Maplewood Ave., and will begin at 7 p. m. sharp.

Since the program is composed exclusively of request numbers, we assure you that it will prove unusually entertaining. The selections will include many beautiful Slovenian songs, as well as the very popular American composition,

"The Blue Danube Waltz." Solo vocal numbers, a pleasing deviation from group choral work, are another delightful feature of the program.

After the concert, there will be dancing to a popular Slovenian orchestra of Warren, O.

We, the Rozmarin Singing

WELCOME

Chicago, Ill.—The six KSKJ societies of our Windy City, Chicago, welcome every KSKJ member and bowler to the great Midwest Bowling Tournament and hope that the "I will" spirit will be found during their stay here.

This dance was the most successful of all the events ever held by the cadets.

Members of the club will also participate in the bowling tournament held by the KSKJ lodges in Chicago this weekend.

On Saturday, May 10.

This dance brings to Waukegan an orchestra which enthralled the audience last year, Johnnie Arch's Orchestra, formerly Don Hintz's.

This dance will also bring to Waukegan members of KSKJ.

Our committee has worked hard to assure all an enjoyable time, both at the bowling alleys and at the dances. To enjoy the tourney be sure to attend the social part of this K. S. K. J. affair.

May we take this opportunity to thank all the bowlers and bowlerettes for their fine response in helping to make this a huge success. May you be repaid by rolling a high score to share in the prizes. All medals and trophies will be on display at the office of the "Amerikaner Slovenec," 1849 West Cermak Road.

So may we again say "Many thanks!"

Chicago Committee.

May we take this opportunity to thank all the bowlers and bowlerettes for their fine response in helping to make this a huge success. May you be repaid by rolling a high score to share in the prizes. All medals and trophies will be on display at the office of the "Amerikaner Slovenec," 1849 West Cermak Road.

So may we again say "Many thanks!"

Chicago Committee.

—o—

DON'T MISS THE MIDWEST BOWLING TOURNEY

APRIL 24-27

WELCOME

Chicago, Ill.—The six KSKJ societies of our Windy City, Chicago, welcome every KSKJ member and bowler to the great Midwest Bowling Tournament and hope that the "I will" spirit will be found during their stay here.

This dance brings to Waukegan an orchestra which enthralled the audience last year, Johnnie Arch's Orchestra, formerly Don Hintz's.

This dance brings to Waukegan members of KSKJ.

Our committee has worked hard to assure all an enjoyable time, both at the bowling alleys and at the dances. To enjoy the tourney be sure to attend the social part of this K. S. K. J. affair.

May we take this opportunity to thank all the bowlers and bowlerettes for their fine response in helping to make this a huge success. May you be repaid by rolling a high score to share in the prizes. All medals and trophies will be on display at the office of the "Amerikaner Slovenec," 1849 West Cermak Road.

So may we again say "Many thanks!"

Chicago Committee.

—o—

DON'T MISS THE MIDWEST BOWLING TOURNEY

APRIL 24-27-1941

Gala Festival Of The East

On to Pitt!

ANNUAL DUCKPIN TOURNAMENT

**OUR
PAGE
COOKING
SCHOOL**

By
**FRANCES
JANCER**
1110 Third St.
La Salle, Ill.

Mrs. Alvina Blanchard, a member of Mary Help of Christians Lodge, No. 190, of Denver, Colo., tells us that spare ribs are better if they are barbecued.

Barbecued Spare Ribs

4 pounds spare ribs, 1 teaspoon salt, $\frac{1}{4}$ cup chopped onion, $\frac{1}{4}$ teaspoon pepper, 3 tablespoons flour.

Cut ribs into serving pieces. Sprinkle with seasonings and arrange in shallow baking pan. Top with onions and add sauce.

Sauce: 3 tablespoons vinegar, 1 teaspoon salt, 1 teaspoon Worcestershire sauce, 1 tablespoon brown sugar, $\frac{1}{4}$ teaspoon paprika, $\frac{1}{4}$ teaspoon celery seed, $\frac{1}{4}$ teaspoon chili powder (optional), $\frac{1}{2}$ cup catsup, $\frac{1}{4}$ cup chili sauce, $\frac{1}{2}$ cup boiling water.

Mix ingredients and pour half over the ribs. Cover and bake one hour and a half in moderate oven 350 degrees. Baste with rest of sauce during the period of baking. Uncover and bake ten minutes until brown.

The cake of the week was sent to us by Mrs. Anthony F. Yapel, Box 741, Soudan, Minn., a member of SS. Cyril and Methodius Lodge, No. 4.

Crazy Cup Cakes

1 cup sugar, 1 egg, $\frac{1}{2}$ cup cocoa, $\frac{1}{2}$ cup shortening, $1\frac{1}{2}$ cups cake flour (if ordinary flour is used, deduct 2 level tablespoons for each cup of flour), 1 teaspoon baking powder, $\frac{1}{2}$ teaspoon soda, $\frac{1}{2}$ cup milk, $\frac{1}{2}$ teaspoon salt, $\frac{1}{2}$ cup boiling water.

Put all the above ingredients into mixing bowl, then beat well for 3 minutes. If electric mixer is used, 2 minutes is plenty. Batter is thin. Bake in paper cups. Makes 18 cupcakes, or in cake pan $8 \times 8 \times 2$. Bake for 30 or 35 minutes at 375 degrees F. and cover with quick butterscotch frosting.

Butterscotch Frosting

4 tablespoons cream or canned milk, 5 tablespoons brown sugar, 2 tablespoons butter, $\frac{1}{8}$ teaspoon salt.

Mix above ingredients. Boil 1 minute. Remove from heat, add powdered sugar until of right consistency to spread (about $1\frac{1}{2}$ cups). Flavor with $\frac{1}{2}$ teaspoon vanilla.

SLOVENICS TRIP EAGLES

(Continued from page 7) season's team game of 1004 . . . 'twas a big night for the Kuzma boys . . . Eddie Carpenter had a chance to do things with a 203, 204 start but everything went wrong in the last game, so Ed had to settle for 537 series . . . A pat on the back for Bob Kosmerl, who is spending time and money to place a St. Joseph's No. 2 junior team in the KSKJ Midwest Bowling classic . . . Mae Mutz, whose pet peeve is the ten pin, experienced the thrill that comes but once in a lifetime, a 204 game, her first 200 game . . . and then along comes Dorothy Schedel with a 208, to win the high game prize of the week . . . The Tezak Florists came thru with a double win, their first of the season, and then announced to the world of the dire things that will happen to the league leading Jay Zees when they meet next week . . . next week the averages and list of prize winners will be published. Until then, So Long! and good luck at the tournament.

DON'T MISS THE MIDWEST BOWLING TOURNEY
APRIL 24-27

ANNUAL KSKJ DUCKPIN BOWLING MEET

APRIL 26 and 27, 1941
Lawrence Recreation Alleys, Pittsburgh, Pa.

Members are requested to adhere to the schedule as published here and to be at the alleys at least 15 minutes prior to your scheduled time for bowling. Your co-operation in this respect will be greatly appreciated by the bowling committee.

**SATURDAY, APRIL 26—7 p. m.
FIVE-MAN EVENTS**

Lodge No. 41:

Joseph Wm. Maticic

Cyril Heinricher

Frank Bahor

Frank Ferencak

John Golob, captain

• • •

Lodge No. 50:

Joseph Adlesic

Dr. Ralph G. Fabian

Frank J. Lokar

(Not named)

John Coghe, captain

• • •

Lodge No. 50:

Joseph Hellico

Frank Hellico

John Golobic, Jr.

John Balkovec

Louis Kompare, captain

• • •

Lodge No. 15:

(Team?)

Frank Sumic, captain

• • •

Lodge No. 50:

John A. Kunic

Peter Pawlik

Milan Fabec

John Stayduhar

Edward Suhadolnik, captain

• • •

Lodge No. 41:

Joseph Smrdel

George Markus

A. Reseta

Joseph Reseta

Martin Berdik, captain

• • •

**SATURDAY, APRIL 26—8:30 p. m.
DOUBLES EVENT**

Frank Lokar and John Antilogar

Peter Balkovec and Joseph Staresenic

John Balkovec and Louis Kompare

John Golobic, Jr. and Martin Berdik

Ann Tamminello and Ann Labas

Anna Starr and (not named)

Stephanie Euler and Mary Golobic

Molly Sunic and Frances Sumic

Dorothy Vuketic and Angeline Klobuchar

Ann Stayduhar and Rosemarie Rogina

Mary Staresenic and Rose Modric

Katherine Plantan and Constance Deeman

Mary Yardis and Katherine Dauer

• • •

**SATURDAY, APRIL 26—8:30 p. m.
"OVER 40" EVENT**

Lodge No. 81:

Anna Knaus

Mary Turk

Lena Skerlong

Betty Potecc

Mary Tomec, captain

• • •

**SATURDAY, APRIL 26—9:30 p. m.
SINGLES and TEAM EVENTS**

Singles

Mary Yardis

Justine Sudetic

Kath. Dauer

Peter Pawlik

John A. Kunic

Ann Tamminello

Eleanor Tomec

Frances Sumic

Molly Sunic

Stephanie Euler

John Coghe

Mary Staresenic

John Zeleznjak

Doris Modric

John Hellico

Angeline Klobuchar

John Golobic, Jr.

Ann Stayduhar

Louis Kompare

Anna Starr

Martin Berdik

Katherine Plantan

• • •

Team Events—"Over 40"

Lodge No. 50:

Mike Jaketic

Nick Ivanusic

Frank Berkopac

Joseph Sutey

George Vidina, captain

• • •

Lodge No. 50:

Joseph Staresenic

Peter Balkovec

Dr. J. J. Boltey

Joseph Kambic

John Antilger, captain

• • •

SUNDAY, APRIL 27—12 Noon

Team Events—"Over 40"

Lodge No. 81:

Katherine Plantan

Mary Balkovec

Agnes Klobuchar

Constance Deeman

Katherine Rogina, captain

• • •

Lodge No. 81:

Mary Balkovec

Rose Modric

Isabelle Arch

(Not named)

• • •

TEAM EVENTS

Lodge No. 50:

Josephine Balkovec

Frances Balkovec

Ann Stayduhar

Sylvia Zeleznjak

Ann Lokar, captain

• • •

Lodge No. 81:

Antoinette Stayduhar

Angeline Pawlik

Amelia Flore

(Not named)

Angeline Klobuchar, captain

• • •

Lodge No. 50 ("Over 40"):

(Team not named)

Frank Vidina, captain

• • •

Lodge No. 50 ("Over 40"):

George Staresenic

George Krotic

John Rogina

• • •

KAY JAY ROLLS SECOND 300-GAME

The Lorain Sunday News

Hank Andorka